

HET 15^E UNICA-CONGRES

van 16—22 september te ZÜRICH

Voor de meeste Nederlandse film-amateurs is UNICA een vaag begrip en velen weten niet eens dat het woord een afkorting is van: UNION INTERNATIONALE DU CINEMA D'AMATEUR. En toch is het voor alle echte film-amateurs van groot belang dat deze organisatie, hun **eigen** wereld-organisatie, zo sterk en levend is als maar enigszins mogelijk. Het UNICA-congres met de daaraan verbonden wedstrijd voor de beste amateur-film ter wereld is in geen enkel opzicht te vergelijken met welk ander internationaal filmfestival (waar wellicht ook amateurs aan deelnemen) waar ook ter wereld. Elk ander

Gedeelte van de uit 16 nationaliteiten bestaande jury, v.l.n.r. W. Brusse (Holland), M. Livada (Zweden), E. W. Werner (Argentinië)

filmfestival heeft een commerciële bijbedoeling, die bij de UNICA uit hoofde van haar doelstelling ten enen male ontbreekt. Bovendien kunnen aan de UNICA-wedstrijd alleen echte film-amateurs deelnemen, of liever: er kunnen door de deelnemende landen alleen echte amateur-films worden ingezonden en daarom is het niet verwonderlijk dat er elke keer opnieuw hevig wordt gediscussieerd wat wél en wat géén amateurfilm is!

Iedereen weet dat daarvoor wel nooit een werkelijk afdoende definitie gevonden zal worden omdat het amateurbegrip niet dood en verstard is maar levend en dus met de tijd evoluerend. Daarom zullen er altijd films zijn waar discussie over mogelijk is en wordt het aan de inzeggende landelijke organisaties

overgelaten naar eer en geweten vast te stellen of de in te zenden film aan de door de UNICA opgestelde eisen voldoet. Dat daarop door andere landen soms kritiek wordt uitgeoefend is begrijpelijk en kan alleen tot beter begrip van de verhoudingen in de deelnemende landen bijdragen. Intussen is het onderwerp interessant genoeg om in een volgend artikel op terug te komen aan de hand van bepaalde voorbeelden die zich dit jaar in Zürich hebben voorgedaan.

Vóórdat we het nu over de wedstrijd en het congres gaan hebben nog een paar algemene gegevens over de UNICA zelf.

De UNICA telt 25 landen-leden, nl. Zuid-Afrika, Duitsland, Argentinië, Australië, Oostenrijk, België, Brazilië, Denemarken, Spanje, Finland, Frankrijk, Engeland, Italië, Luxemburg, Nederland, Noorwegen, Polen, Portugal, Saarland, Zweden, Zwitserland, Tsjecho-Slowakije, Uruguay, Yoego-Slavië, Nieuw-Zeeland. De aangesloten landen-organisaties omvatten een totaal van 812 clubs met in totaal ca. 80.400 leden. Dat ledental is wel eens betwijfeld omdat Engeland op de lijst voorkomt met ca. 50.000 leden. De Engelse gedelegeerde vertelde mij dat hij zelf niet wist hoe men aan dit aantal gekomen was, vermoedelijk doordat men de oplage van het verenigingsnieuws daarvoor had genomen bij gebrek aan beter. Een aantal van ca. 12.000 werkelijk actieve aangesloten leden kwam hem waarschijnlijk voor. Toch nog een respectabel aantal!

Zelfs tijdens de maaltijd moest er worden gefilmd

De bekende auteur en oud-amateur Groschop die reeds 20 jaar in Dresden als beroepsfilmregisseur werkt, voelde zich nog genoeg amateur om het hele congres mee te maken

Achttien landen hadden vertegenwoordigers gestuurd. In totaal waren er 220 deelnemers, waarvan Zwitserland met 110 precies de helft fourneerde. Maar ook andere landen zoals België (19), Duitsland (24), Frankrijk (14) en Spanje (16) waren sterk vertegenwoordigd. Lang niet alle deelnemers maakten het hele congres mee, wat gedeeltelijk zeker door de hoge kosten werd veroorzaakt. De deelneming aan alle congres-manifestaties kostte 198.— Zwitserse Francs. Daarnaast moesten de deelnemers hun eigen hotel betalen en alle maaltijden die niet in het programma waren opgenomen. Daarbij komt vanzelfsprekend de reis. De totale kosten exclusief reis bedroegen, gezien de dure hotelkosten in Zürich, zeker f 400,— per persoon zodat het toch nog mooi is dat meer dan honderd buitenlanders voor deze gelegenheid grotendeels voor eigen rekening en bij wijze van vakantie naar Zürich waren gekomen.

Het programma was respectabel van omvang en, vooral voor de jury-leden, buitengewoon vermoeiend:

Zondag 16 september: Aankomst deelnemers.

19.30 uur: Apéritief ter kennismaking in het 'Kongres-Haus'.

20.15 uur: Openingsdiner.

Maandag 17 september: 08.30 uur: Rondrit per bus door Zürich. Ontvangst door de stadspresident, daarna gedelegeerden-vergadering.

14.00-20.00 uur: Jurering.

Dinsdag 18 september: 08.00-12.30 uur: Jurering.

14.00-20.00 uur: Jurering.

Woensdag 19 september: Dag-excursie per bus door westelijk Zwitserland. Vertrek 06.45! Thuiskomst 's nachts om half-twee!

Donderdag 20 september: 08.30-12.30 uur: Jurering.

14.00-20.00 uur: Jurering.

Vrijdag 21 september: Dag-excursie door Oost-Zwitserland met bezoek aan het Pestalozzi kinderdorp. Vertrek 07.45 uur, thuiskomst ca. 1 uur 's nachts.

Zaterdag 22 september: 09.00-12.30 uur: Juryvergadering en gedelegeerden-vergadering. Deze duurde echter tot ca. half-vier!

20.15 uur: Galadiner met prijsuitreiking en bal, vertoning van de congresfilm. Sluiting.

Zoals u ziet is de naam 'Congres' eigenlijk niet juist, evenmin als voor onze NOVA-manifestatie, maar niemand weet een betere naam.

Tijdens de excursies werden de deelnemers overal op allerhartelijkste wijze door de plaatselijke en landelijke autoriteiten ontvangen. Bovendien konden we bij die gelegenheden vele folkloristische demonstraties bewonderen. Dat er braaf werd gefilmd en gefotografeerd laat zich denken en het is alleen maar jammer dat we de resultaten in de meeste gevallen niet zullen kunnen bewonderen.

Zoals ook bij ons NOVA-congres vormde de wedstrijd de hoofdschotel van het programma, waar alles om draaide. De films worden in een grote zaal gedraaid, waar de congres-deelnemers toegang hebben. De jury zit achter in de zaal in een afgezette ruimte. Iedereen kan dus alle ingezonden films zien en de meeste werkelijke filmers maakten van deze gelegenheid druk gebruik. De zaal, die zeker aan tweehonderd toeschouwers plaats bood, was steeds tot de laatste man gevuld! Uiteraard moet het publiek zich van iedere uiting van goed- of afkeuring onthouden teneinde de jury niet te beïnvloeden, waaraan strikt de hand werd gehouden.

Op het systeem van jureren hoop ik een volgende maal uitvoeriger terug te komen omdat wij daaruit m.i. voor onze Nationale

Wedstrijd veel kunnen leren. Er worden vijf factoren beoordeeld waarvoor elk maximaal twintig punten gegeven kunnen worden. In totaal kan elke film dus ten hoogste 100 punten krijgen. De factoren zijn:

- 1 Algemene indruk;
- 2 Geestelijke waarde;
- 3 Artistieke waarde;
- 4 Technische waarde;
- 5 Ritme.

De jury bestaat uit door de landen daarvoor afgevaardigde vertegenwoordigers. Elk land kan één jurylid aanwijzen, waarvan 16 landen hadden gebruik gemaakt. Vanzelfsprekend jureert een jurylid de films van zijn eigen land niet mee. Vóór de jury-zittingen aanvingen werden de juryleden geïnstrueerd, waarbij werd aangeraden eerst het totaalcijfer toe te kennen en de factoren dienovereenkomstig daarna pas van een cijfer te voorzien. De praktische uitwerking van dit systeem, waar ik zoals reeds gezegd later nog op terug hoop te komen, was erg onvoordelig voor onze Nederlandse inzending. Juryrapporten worden niet gegeven, maar iedere auteur van een ingezonden film krijgt een diploma waaruit blijkt dat zijn film was uitgekozen om zijn land te vertegenwoordigen.

Openingsdiner in de feestelijk versierde zaal van het 'Kongresshaus'. Hieraan namen 140 congressisten deel

Aan de wedstrijd namen 19 landen deel, waarvan 13 door het inzenden van tenminste één film in elk der 3 categorieën (documentaire-, speel- en genre-films) meedongen voor het landen-klassement. Ieder land mag maximaal vier films inzenden, waarvan niet meer dan twee in dezelfde categorie.

In totaal waren 70 films ingeschreven, waarvan er door verschillende oorzaken 6 afvielen, zodat er 64 door de jury werden beoordeeld. Hiervan waren 25 documentaires, 22 speelfilms en 17 genrefilms. De 5 landen die niet meededen waren Zuid-Afrika, Australië, Brazilië, Nieuw-Zeeland en Uruguay terwijl

Folkloristische zangeressen onder kruisvuur

Argentinië zich vlak voor de wedstrijd terugtrok.

Het algemene niveau was voor de speelfilms naar mijn mening hoger dan bij onze Nationale Wedstrijd. Datzelfde kan echter beslist niet van de beide andere categorieën worden gezegd. Weliswaar lag het gemiddelde wellicht iets hoger, maar de beste films in deze categorieën in Zürich waren zeker niet veel beter dan bij ons. Dat wij er in het landen-klassement niet beter afgekomen zijn komt m.i. dan ook voornamelijk doordat wij, door moeilijkheden in verband met het geluid, onze eerste prijswinnaars niet konden inzenden. Toch hebben wij veel interessante ervaringen opgedaan, die het volgend jaar zeker hun vruchten zullen afwerpen. Een volgende maal hoop ik hier nog op terug te komen.

Gezien het bovenstaande en de door gebrek aan ervaring onvoldoende voorbereiding in aanmerking nemende is het een bijzonder fraai resultaat voor de stomme film 'DE KAMPIOEN' van Burki dat deze het tot een klassificatie tweede rang wist te brengen. Dit betekent dat de film tussen de 66,01 en 73 punten haalde. Van 65 tot 66 punten ver-

werft men een klassificatie derde rang, van 66,01 tot 73 tweede rang en boven de 73 punten een eersterangs kwalificatie. Onder de 60 punten wordt de film niet geklasseerd, hetgeen helaas bij de andere door Nederland ingezonden films het geval was.

Voor het landenklassement tellen de punten van de 3 beste films in de 3 categorieën. Aangezien er maximaal 4 films per land mogen worden ingestuurd is er in dat geval één categorie waarin 2 films zijn ingezonden. Alleen de beste van die twee telt voor het landenklassement. Na vlijtig rekenen van het calculatiebureau kwam het volgende resultaat uit de bus:

1	Italië	216,94 punten
2	België	208,87 punten
3	Spanje	208,01 punten
4	Frankrijk	206,86 punten
5	Engeland	206,19 punten
6	Duitsland	204,54 punten
7	Zwitserland	202,60 punten
8	Saarland	194,73 punten
9	Denemarken	193,65 punten
10	Zweden	178,19 punten
11	Oostenrijk	176,09 punten
12	Holland	164,01 punten

Vóór het zover was moest er zwaar door de jury worden gedelibereerd. Bij de eerste berekening bleek nl. dat in de categorieën documentaire en genre geen enkele film van de jury een voldoende aantal punten had gekregen om een eerste prijs te kunnen verdienen. Hetgeen een aardige kijk geeft op het niveau en enkele andere dingen waar ik later misschien op terug kom.

Aangezien er in iedere klasse tenminste één eerste prijs moet worden toegekend concludeerde de juryvoorzitter (graaf P. M. An-

Slotdiner. De Hollandse delegatie, v.l.n.s. Ir. W. Brusse, Mevrouw Brusse, de heer Bieze, Mevrouw Bieze

Demonstratie 'Alpborn blasen'

Folkloristische 'bellendans' waarbij de dansers maskers dragen en van binnen verlichte hoofdtooi. 't Lawaai is oorverdovend!

noni di Gussola) dat in deze twee categorieën de juryleden hun waardering relatief te laag hadden gesteld. Om het landenklassement niet in de war te sturen is toen besloten alle waarderingen (dus ook die van de speelfilms) met drie punten te verhogen. Door deze manipulatie 'ontstonden' in Categorie A (speelfilms) 4 klassificaties eerste rang, 5 tweede- en 3 derderang.

In Categorie B (genre) kwamen 1 eerste-, 4 tweede- en 10 derderangs klassificaties te voorschijn.

In Categorie C (documentaire) 2 eerste-, 6 tweede- en 5 derdeklassers.

De overige films werden niet geklasseerd. Na deze herziening was 'De Kampioen' van Burki 8e in zijn klasse met 67,87 punten. Hadden we niet de pech gehad dat de film direct na de uiteindelijke wisselprijswinnaar werd gedraaid (een alleszins voortreffelijke humoristische film van Italiaanse herkomst) dan was het puntental wellicht nog wat hoger geworden. Zéker was dit het geval geweest als de film van (zelfs zeer eenvoudig) geluid was voorzien geweest, maar daarover later meer.

Toch boekte Holland een bijzonder succes. De film 'De Kampioen' werd nl. uitverkoren om tijdens het congres voor de Zwitserse Televisie te draaien waardoor mij de eer te beurt viel als Nederlands gedelegeerde samen met de voorzitter van het congres voor de Televisie over de amateurfilmerij in Holland te worden geïnterviewd. Aangezien wij het enige land waren dat dit buitenkansje te beurt viel mogen wij niet ontevreden zijn. Vooral omdat behalve de film van Burki maar één andere film werd vertoond. Dit was 'The Battle of Wangapore', een voortreffelijke humoristische kleurentekenfilm uit Engeland, die echter voor 16 beeldjes was gemaakt en dus bij de televisie-snelheid van 25 beelden per seconde veel te snel draaide. De film van Burki loopt normaal 22 beeldjes. De Engelse film, die hoog werd geklasseerd, gaf aanleiding tot geanimeerde discussies in de jury omdat het amateurschap van de makers m.i. terecht in twijfel werd getrokken. Een volgende maal hoop ik hier meer over te kunnen zeggen, evenals over de jurymethode en andere dingen die de uitslag hebben beïnvloed.

Wordt op grond van onze ervaringen van dit jaar de inzending voor volgend jaar tijdig en grondig voorbereid, dan zie ik niet in waarom we niet een stuk hoger op de ranglijst zouden kunnen eindigen!

De beste film van de wedstrijd met het hoogste aantal punten was de Italiaanse film 'De Avonturen van het Andere Ik' door de filmgroep Candiolo-Moreschi-Marinuzzi, die daarmee de door Nederland uitgeloopte wisselprijs voor de film met het hoogste aantal punten (76,47) verwierf. Italië kreeg bovendien de Grand Prix de l'UNICA voor de eerste plaats in het landenklassement.

De door Frankrijk uitgeloopte prijs voor de vrolijkste film ging, nadat Italië hiervan afstand had gedaan, naar Zwitserland voor de film 'Das Ei des Casimir'.

België kreeg de Grand Prix de l'Italie (tweede prijs), Spanje de Coupe Félice (derde prijs). De aanmoedigingsprijs ging naar Saarland.

Het volgende UNICA-congres zal in juni 1957 in Italië te Rome plaats vinden. Daarna (1958) is Duitsland aan de beurt.

Een andere maal wat meer over de films zelf.
ir. W. Brusse